

Микола Куліш

До 120-річчя від дня народження

Рекомендаційний список літератури

Дата відбору матеріалу: 01.11.2012

Кількість відібраних джерел: 21

Укладач: Л. К. Стахівська

Микола Куліш належить до того типу письменників, про яких можна сказати: художником слова він народився. Багатогранно обдарованою особистістю від природи був Микола Куліш – талановитим військовим, громадським діячем, керівником й адміністратором, газетярем і редактором, публіцистом, співтворцем системи національної освіти, педагогом-теоретиком й освітянином-практиком, нарисовцем і прозаїком, полемістом, естетиком-інтелектуалом, концептуологом художньої культури й літератури, одним з лідерів українського художньо-мистецького процесу, речником національного руху в Україні.

Але насамперед Микола Куліш – драматург, творчість якого відкрила нові напрямки в розвитку національного й світового драматичного мистецтва ХХ і ХХІ століть.

Куліш писав майже тридцять років. За одинадцять років безперервної драматургічної практики (1923-1934) Микола Куліш створив майже півтора десятка п'єс. Це «97» (1924), «Комуна в степах» (1925), «Отак загинув Гуска» (1925), «Хулій Хурина» (1926), «Зона» (1926), «Народний Малахій» (1927), «Мина Мазайло» (1928), «Закут» (1929), «Патетична соната» (1929-1931), «Вічний бунт» (1932), «Прощай, село» (1933), «Маклена Граса» (1933). До цього вагомому доробку ще треба додати драматичний етюд «Легенда про Леніна» та сцени «Колонії» (обидва твори – 1927). Це драматургічні твори, тексти яких видрукувані й відомі нам. Проте є п'єси, що не дійшли до сьогодення і вважаються втраченими. До них належать «На рыбной ловле» (1913) й «Такі» (1934, вилучена під час арешту).

Кожна з Кулішевих п'єс, що дійшла до нас – явище непересічне в українській драматургії та заслуговує на те, щоб стати об'єктом ґрунтовного культурологічного, компаративістського, лінгвостилістичного дослідження. Кожна з них вимагає того, щоб її не тільки уважно читали а й уважно перечитували. Зараз очевидно, що майже вся драматургічна спадщина М. Куліша входить до національної літературної класики, а п'єси «Народний Малахій», «Патетична соната», «Маклена Граса» складають європейську й світову художню скарбницю.

Список складено на основі перегляду каталогів та картотек бібліотеки ЖДУ ім. І. Франка. Він містить 21 джерело інформації (книги, статті з періодичних видань і збірників).

Список може стати у нагоді викладачам, студентам, аспірантам, а також усім, хто цікавиться постаттю Миколи Куліша.

1. Атаманчук В. Мелодрама чи трагедія? Проблеми «нового побуту» радянського міщанства у п'єсі М. Куліша «Зона» / Вікторія Атаманчук // Укр. мова і л-ра в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2007. – № 2. – С.118-121.
2. Гай Є. Біблійний текст у драматургії М. Куліша / Євгенія Гай // Слово і час. – 2008. – № 7. – С. 43-51.
3. Голобородько Я. Геніальний тріумфірат (Лесь Курбас, Микола Куліш, Мар'ян Крушельницький) / Ярослав Голобородько // Дивослово. – 2005. – № 11. – С. 33-41.
4. Голобородько Я. Національний геніалітет (Курбас, Куліш, Крушельницький) / Ярослав Голобородько // Слово і час. – 2006. – № 1. – С.72-84.
5. Голобородько Я. Соціодуховні пріоритети М. Куліша 1917-1920рр. // Укр. мова та л-ра. в шк. – 2002. – № 7. – С.43-46.
6. Голобородько Я. Таврійський буттєвий ландшафт у творах Миколи Куліша : до 115-річчя від дня народж. драматурга / Я. Голобородько // Укр. л-ра в загальноосвіт. шк. – 2007. – № 10. – С. 9-13.

7. Голобородько Я. Ю. Микола Куліш: сучасний погляд / Я. Ю. Голобородько. – Х. : Основа, 2004. – 144 с. – (Бібліотека журналу «Вивчаємо українську мову та літературу» ; вип. 2.)
8. Заблоцька С. Символіка драм Миколи Куліша як елемент поетики абсурду / Світлана Заблоцька // Наукові записки. Сер.: Літературознавство (22) / Терноп. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – Т., 2007. – С. 92-98.
9. Кодак М. Драматика «Патетичної сонати» Миколи Куліша в сучасному інтелектуальному світі / Микола Кодак // Слово і час. – 2011. – № 3. – С. 33-41. – Бібліогр.: с. 41 (13 назв).
10. Косач Ю. Слово про Миколу Куліша / Юрій Косач // Слово і час. – 2009. – № 12. – С. 48-54.
11. Кузякіна Н. Драматург Микола Куліш : літ.-крит. нарис. – К. : Рад. письм., 1962. – 201 с.
12. Матюшенко А. У тіні Куліша: риси експресіонізму в українській драматургії 1920-х рр. / Анжела Матюшенко // Слово і час. – 2008. – № 12. – С. 14-19.
13. Мельник Л. Вивчення листів Миколи Куліша в мовно-етичному аспекті / Любов Мельник // Дивослово. – 2009. – № 5. – С. 34-36.
14. Поляруш О. Герої апокаліпсиса. Образи-символи «Патетичної сонати» М. Куліша / Олег Поляруш // Укр. мова та л-ра. – 2007. – Ч. 37-39. – С. 37-44.
15. Семенчук І. Слухаю музику людської душі... Становлення Миколи Куліша – драматурга : літ. профіль / Іван Семенчук. – К. : Б-ка українця, 1997. – 93, [1] с. – (Шкільна бібліотека).
16. Скорина Л. Інтертекстуальне прочитання комедії Миколи Куліша «Мина Мазайло» / Людмила Скорина // Дивослово. – 2011. – № 2. – С. 44-50. – Бібліогр.: с. 50 (15 назв).
17. Стех М. Р. Куліш і чорт: демонічні підтексти ранніх комедій драматурга / Марко Роберт Стех // Слово і час. – 2009. – № 5. – С. 3-23.
18. Чумаченко А. Юрій Шерех і «Шоста симфонія» Миколи Куліша / Анна Чумаченко // Слово і час. – 2000. – № 6. – С. 31-34.
19. Шаповал М. Посушливі обрії життя і творчості Миколи Куліша / Марина Шаповал // Укр. мова та л-ра. – 2009. – Ч. 12. – С. 10-16.

20. Шаповал М. Топос пророка в сатиричній драматургії М. Куліша. П'єса «Хулій Хурина»; «Народний Малахій» / Мар'яна Шаповал // Укр. мова та л-ра. – 2008. – Ч. 43-44. – С. 29-33.
21. Школа В. М. Куліш – Іван Дніпровський: творчі дебюти – творчі змагання... / Валентина Школа // Укр. мова та л-ра. – 2008. – Ч. 22-24. – С. 30-32.